

[Bernhard Baunsgaard.]

man, når man nu skal til at udarbejde undervisningsplanerne, tager de nødvendige hensyn til det grønlandske samfund; man skal bevare niveauet, men man skal aldeles ikke kopiere de regler, der gælder hernede i denne del af riget.

Endelig har spørgsmålet om sproget jo optaget os meget i udvalget. Jeg håber, at det grønlandske sprogs stilling efter ændringerne i udvalget er blevet væsentligt styrket — jeg tror og håber på, at der med disse ændringer er lagt op til, at den grønlandske befolkning i fremtiden kan få en skole, der underviser deres børn og unge på en sådan måde, at det sprog, som de taler til daglig, kan blive udviklet og fortsat være deres sprog fuldt så gyldigt, som dansk er vort sprog hernede.

Det ærede medlem fru Astrid Skjoldbo nævnte, at vi må sørge for, at den grønlandske skole får et så godt undervisningsmateriale som muligt, og jeg er helt enig med fru Astrid Skjoldbo. I betænkningen peges på, at ministeriet har ladet oversætte en del bøger til brug i den grønlandske skole, og jeg synes, det er et godt initiativ. Nu skal man være forsigtig med at rejse for megen kritik, blot fordi man har gennembladet et par eller en række af disse bøger, men jeg kan, når jeg har sagt, at jeg synes, det er et glædeligt initiativ, at man har søgt at skaffe den grønlandske skole dette nye materiale, ikke lade være med at komme med en kritisk bemærkning; det er i hvert fald ikke pædagogisk holdbart, når man i en begynderbog i dansk skriver; dette er et hus, dette hus er rødt, når huset rent faktisk på den tegning, der ledsager sætningerne, er hvidt; det er næsten katastrofalt, når det er et fremmed sprog, man skal til at lære.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget i håb om, som jeg sagde før, at den grønlandske skole bliver et nyttigt instrument for udviklingen af det grønlandske samfund.

Diderichsen: Ved første behandling beskæftigede jeg mig navnlig med to spørgsmål. Det ene var angående undervisningen i grønlandsk. Jeg henstillede ligesom andre ordførere, om man kunne nå frem til en ændring af § 14, stk. 3, i retning af en stær-

kere fremhævelse af nødvendigheden af grønlandskundervisning i første og andet skoleår, hvor den eneste virkelig legitime grænse for denne undervisning måtte være den beklagelige mangel på grønlandsksprogede lærere. Den ændring, som nu er foreslået ved ændringsforslaget under nr. 4, imødekommer i nogen grad dette ønske, denne henstilling. Jeg kunne måske nok have ønsket en endnu kraftigere formulering — jeg har jo ikke deltaget i udvalgsarbejdet — hvoraf det endnu tydeligere kunne fremgå, at det alene var hensynet til den beklagelige mangel på grønlandsksprogede lærere, som satte denne grænse for bestræbelserne i så henseende. Alligevel vil vi gerne stemme også for dette ændringsforslag.

Det andet var angående de grønlandske lærere, som ikke kunne avancere. Der har jeg noteret mig, at betænkningen konstaterer, at de kan avancere både til viceskoleinspektør og skoleinspektør, og desuden, at ministeren overvejer muligheden af en oprykning til 12. og 13. lønningsklasse. Jeg håber, dette må ske så hurtigt, som det overhovedet er muligt.

Liberal centrum kan altså stemme for ændringsforslagene, og jeg vil blot slutte med med eftertryk at henvise til udvalgets udtalelser om, hvor vigtigt det er for det første at fremme oprettelsen af børnehaveklasse, for det andet at lægge vægt på den stadige forbedring af udstedsbørnenes skoleforhold, for det tredje at skaffe de bedst mulige vilkår for uddannelse af grønlandsksprogede lærere og endelig, for det fjerde, at effektivisere den igangværende kursusvirksomhed for danske lærere, som skal varetage undervisningen på Grønland; der må, som det hedder i udvalgets betænkning, lægges afgørende vægt på, at de danske lærere får de fornødne forkundskaber.

Med disse ord vil jeg anbefale lovforslaget og ændringsforslagene.

Rosing: Nu er vi endelig snart ved vejs ende med dette lovforslag. En grundigere behandling har, så vidt jeg erindrer, intet grønlandsk lovforslag fået før.

Grunden hertil er ganske enkel. Ved fremkomsten af dette lovforslag indledtes en debat herom, og kritikken drejede sig dels om det grønlandske sprogs placering på forskellige klassetrin, dels om de be-